

T.C. HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13526

Tarih : 15.08.2025

32883

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 15.08.2025

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

Erzurum ve Erzincan Şeker Fabrikaları, 2018 yılında özelleştirme yoluyla Albayrak Grubu'na devredilmiş, 2019 yılından itibaren "SUKKAR" markasıyla üretim yapmaya başlamıştır. Bölgede yaklaşık 4.000 çiftçi ile 100.000 dönüm arazide şeker pancarı ekimi yapılmakta, yıllık 80.000 ton kristal şeker üretilmektedir. Şirketin beyanına göre şeker pancarı ekim alanları son beş yılda %35 artmıştır.

Bu artış, ekonomik göstergeler açısından olumlu görünmekle birlikte, pancar üretimi için yapılan yoğun sulama faaliyetleri Erzurum'daki diğer tarımsal üretimleri olumsuz etkilemektedir. Özellikle Erzurum'un Palandöken ilçesine bağlı Kümbet Mahallesi yakınlarından geçen sulama kanalında yürütülen çalışmalar, ekili tarım arazilerini sular altında bırakmış, önlem alınmadan yapılan su tahliyesi nedeniyle çiftçiler binlerce liralık zarara uğramıştır.

Yaklaşık 30 tarlanın su altında kaldığı, ürünlerin yok olduğu belirtilmektedir. Çiftçilerin zarar tespiti talebiyle Devlet Su İşleri 8. Bölge Müdürlüğü'ne yaptıkları başvurular yanıtız bırakılmış, yerel basında konunun haber yapılmasının dahi valilikçe engellendiği iddia edilmektedir. Bu durum, hem çiftçilerin mağduriyetini artırmakta hem de kamuoyunun doğru bilgiye erişimini engellemektedir.

Tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan bölge halkı açısından bu gelişmeler ciddi ekonomik, sosyal ve çevresel sorunlar doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Erzurum Palandöken Kümbet Mahallesi yakınlarında şeker pancarı üretim alanlarının sulanmasına yönelik çalışmalar sırasında, ekili tarım arazilerinin su altında kalmasına sebep olan olayın başlangıç tarihi ve gerekçeleri nedir?
2. Olaydan etkilenen tarım alanlarının tespitine ilişkin Bakanlığınız veya Devlet Su İşleri tarafından bir inceleme yapılmış mıdır? Yapıldıysa elde edilen bulgular nelerdir?
3. Sular altında kalan tarım arazilerinin sahiplerine yönelik zarar tazmini planı var mıdır? Varsa ödeme süreci ne aşamadaadır?
4. Çiftçilerin Devlet Su İşleri 8. Bölge Müdürlüğü'ne yaptığı başvurular neden yanıtsız bırakılmıştır?
5. Yerel basında konunun haber yapılmasının engellendiği iddiaları hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?
6. Şeker pancarı ekim alanlarının son 5 yılda %35 artmasının, bölgedeki diğer tarımsal faaliyetler üzerindeki su kaynakları baskısını azaltmak için Bakanlığınızca alınan veya alınacak önlemler nelerdir?
7. Özelleştirme sonrası Erzurum ve Erzincan Şeker Fabrikaları ile yapılan üretim ve su kullanım protokollerinde, çevresel ve tarımsal etkilerin denetlenmesine yönelik bir hüküm bulunmakta mıdır?
8. Erzurum'da Kümbet Mahallesi dışında bu olaydan etkilenen başka bölgeler de olmuş mudur?
9. Halihazırda kaç hektarlık tarla ve kaç tonluk ürün zarara uğramıştır?
10. Olaydan kaç çiftçi etkilenmiştir? Çiftçilerin maruz kaldığı zararın telafisi hangi yol ve yöntemle yapılacaktır?
11. Olası bir su basması durumuna karşı hangi önlemler alınacaktır?
12. Şeker fabrikasının üretiminin korunması adına çiftçilerin zarara uğratıldığı iddiaları doğru mudur?
13. Erzurum'da yatırımlar sadece şeker pancarı üretimine mi içkindir?
14. Erzurum'da diğer üretim kalemlerinin gelişmesi için çiftçiye destek verilmekte midir? Verilmesi planlanmakta mıdır?